

جنگ جهانی اول و تأثیر آن بر ایران

محمد تقی خان پسیان

میرزا کوچک خان جنگلی

آیت الله خاتمی

عضدالملک رئیس ایل قاجار تا زمانی که احمد شاه به سن قانونی برسد نیابت سلطنت را بر عهده گرفت. مجلس برای حل مشکلات مالی و نظامی مورگان شوستر آمریکایی و پال مارسن سوئدی را استخدام کرد. و روس ها خواستار اخراج شوستر از ایران شدند. مجلس در برابر فشار روس ها تسلیم نشدند ولی ناصر الملک که پس از مرگ عضد الملک نیابت سلطنت را بر عهده داشت مجلس را تعطیل کرد و خواسته ی روسه ها را پذیرفت. روسها در خراسان و آذربایجان گروهی را به دار آویختند و مرقد حضرت امام رضا (ع) را به گلوله بستند.

جنگ جهانی اول

یکی از حوادث مهم جهان در اولین سالهای سلطنت احمد شاه وقوع جنگ جهانی اول بود. زیرا در اوایل قرن بیستم رقابت و اختلاف اصلی بین کشورهای اروپایی بر سر این مسائل بود:

۱- توسعه طلبی ارضی

۲- رقابت های استعماری

۳- رقابت های صنعتی و تجاری

صف آرایی کشورهای درگیر در جنگ جهانی اول بدین شکل بود در یک طرف ایتالیا، آلمان، اتریش و مجارستان قرار داشتند که اتحاد مثلث نامیده می شدند و در طرف دیگر روسیه، انگلستان و فرانسه که به اتفاق مثلث یا متفقین مشهور شدند. البته یک سال پس از شروع جنگ ایتالیا از اتحاد مثلث جدا شد و به متفقین پیوست. این جنگ در سال ۱۹۱۴ میلادی آغاز شد و پس از ۴ سال با شکست نیروهای عضو اتفاق مثلث به پایان رسید و میلیون ها انسان کشته، زخمی یا آواره شدند و ویرانی های بسیاری به بار آمد. کشور ما نیز در این جنگ مورد تجاوز قرار گرفت. انگلستان و روسیه که می ترسیدند آلمان در ایران نفوذ کند و به منافع نفت آن دست یابد با سربازان خود به کشور ما حمله و آن را اشغال کردند. در جنوب ایران انگلیسی ها با نبرد سرسختانه مردم بوشهر روبرو شدند.

ناصرالملک

عضد الملک

بیشتر بدانیم ...

در سال ۱۹۱۴م ولیعهد اتریش بدست یکی از جوانان کشور صربستان در سارایوی بوسنی به قتل رسید. بدنبال این واقعه دولت اتریش که از قبل به دنبال بهانه ای برای جنگ با صربستان بود به خاک آن کشور حمله کرد. با آغاز جنگ میان اتریش و صربستان، دولتهای هم پیمان آنها نیز با یکدیگر وارد جنگ شدند. در حقیقت قتل ولیعهد اتریش بهانه شروع جنگ بود و علل جنگ جهانی اول را بایستی در رقابتها و اختلافات دولتهای بزرگ دانست. با شروع جنگ در اروپا آلمان با روسیه و فرانسه مشغول جنگ شد. در آسیا عثمانی با روسیه و انگلستان به نبرد پرداخت، ژاپن و ایالات متحده نیز علیه آلمان وارد جنگ شدند. جنگ جهانی اول تا سال ۱۹۱۸ بطول انجامید. در این جنگ که تقریباً در سراسر دنیا جریان داشت میلیون ها نفر کشته شدند و تعداد بیشتری نیز زخمی و آواره گشتند. دولت روسیه نیز بر اثر جنگ متحمل خسارات و تلفات بسیاری شد، زیرا در نتیجه حملات سنگین ارتش آلمان، بارها شکست خورد و این شکست ها موجب آشفتگی داخلی و نارضایتی عمومی گردید و بارها مردم دست به شورش و طغیان زدند. در چنین اوضاع آشفته شخصی بنام لنین که رهبری حزب کمونیست را بر عهده داشت توانست در سال ۱۹۱۷م قدرت را بدست گرفت. لنین در طی سرکوبی مخالفان خود تزار روسیه را به قتل رسانید و پس از چهار سال جنگ داخلی توانست نام روسیه را در سال ۱۹۲۱ م به اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی تغییر دهد. مهمترین نتایج جنگ جهانی اول به این قرار بود. آلمان مجبور شد بسیاری از زمینها و جمعیت خود را از دست بدهد و غرامت سنگینی بپردازد و امپراطوری عثمانی و اتریش تجزیه شدند و تبدیل به کشورهای کوچکی بنام اتریش و ترکیه فعلی گشتند.

صحنه های از جنگ جهانی اول در این جنگ برای نخستین بار از هواپیما به عنوان یک وسیله ی جنگی استفاده شد

آدرس لینک صفحه : www.amouzeshelmi.ir/tarikh/3/09/tarikh-3-9.htm

اجرا و پشتیبانی توسط مؤسسه فناوری اطلاعات کاشف